

**JP "TRŽNICA" ZENICA
ZENICA**

IZVJEŠTAJ

***O POSLOVANJU JP „TRŽNICA“ ZENICA ZA 2016. GODINU SA
UPOREDNIM PODACIMA IZ 2015. GODINE, SA IZVJEŠTAJEM
O RADU DIREKTORA I IZVJEŠTAJEM O RADU
NADZORNOG ODBORA***

Zenica, april 2017. godine

SADRŽAJ:

I	UVODNE NAPOMENE	2
	• PODACI O PREDUZEĆU	
	• KADROVSKA STRUKTURA	
II	FINANSIJSKO POSLOVANJE	3
	• OSTVARENI PRIHODI	
	(Uporedba ostvarenja prihoda 2016. sa 2015. poslovnom godinom)	
	• OSTVARENI RASHODI	
	(Uporedba ostvarenih rashoda 2016. sa 2015. poslovnom godinom)	
III	OSTVARENA DOBIT	13
IV	INVESTICIONE AKTIVNOSTI	14
V	OSTALE AKTIVNOSTI	15
VI	IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA	16
VII	IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA.....	18

I UVODNE NAPOMENE

1. PODACI O PREDUZEĆU

JP "Tržnica" Zenica je i u toku 2016. godine obavljalo aktivnosti, u okviru registrovane djelatnosti, na korištenju postojećih kapaciteta, te njihovom razvoju i modernizaciji. Preduzeće je u cilju ostvarivanja prihoda koristilo poslovne prostore, prodajne boksove, skladišne prostore, prodajna mjesta i ostalu opremu (stolove, vage, kolica, frižidere, vitrine i sl.), a sve u namjeri da obezbjedi stabilno i sigurno poslovanje.

Aktivnosti preduzeća i u 2016. godini su se odvijale putem organizacionih jedinica na sljedećim lokacijama:

- Gradska tržnica,
- Plato gradske pijace,
- Pijaca u Blatuši,
- Pijaca u Crkvicama i
- Pijaca rabljene robe u Lukovom Polju.

Ovaj izvještaj tretira poslovne aktivnosti u 2016. godini, te prezentira ostvarene prihode i rashode, kao i rezultat poslovanja za poslovnu 2016. godinu.

2. KADROVSKA STRUKTURA

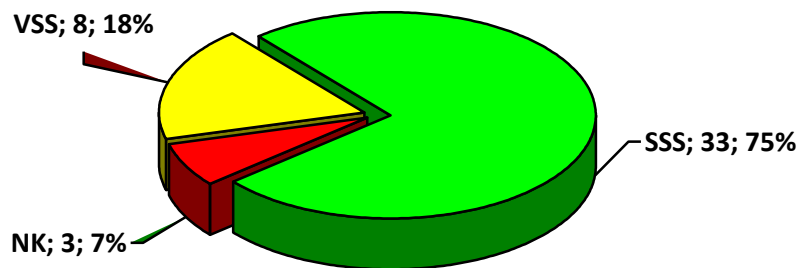
Za realizaciju poslovnih aktivnosti u 2016. godini angažovani su zaposlenici u radnom odnosu, tako da je stanje zaposlenih na dan 31.12.2016. godine izgledalo kako je to prikazano u Tabeli 1.

Tabela 1: Broj redovno zaposlenih na dan 31.12.2016. godine sa uporedbom na dan 31.12.2015. godinom

Stručna Sprema -kvalifikacija	2015.g.		2016.g	
	Broj zaposlenih	Kvalifikaciona struktura	Broj zaposlenih	Kvalifikaciona struktura
VSS	8	17%	8	18%
SSS	34	74%	33	75%
NK	4	9%	3	7%
Ukupno:	46	100%	44	100%

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2016. godine je izgledala kako je prikazano u Grafikonu 1 koji slijedi.

Grafikon 1: Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2016. godine

Osim zaposlenika u radnom odnosu, u toku 2016. godine je shodno potrebama ostvaren i angažman po ugovoru o djelu i po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima.

U 2016. godini nije bilo angažovanih pripravnika. Angažirane su četiri osobe na stručnom osposobljavanju (po principu volonterizma).

II FINANSIJSKO POSLOVANJE

Shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji F BiH, a kako je to definirano u članovima 36, 40. i 44. Zakona, preduzeće je sastavilo i prezentiralo, odnosno predalo u zakonom definisanom roku izvještaj o poslovanju.

Ovaj izvještaj o poslovanju sačinjen je na bazi podataka iz dokumenata kako slijedi:

- Glavna knjiga za 2015. godinu sa prikazom analitičkih kartica ,
- Bruto bilans za 2015. godinu,
- Glavna knjiga za 2016. godinu sa prikazom analitičkih kartica ,
- Bruto bilans za 2016. godinu,
- Interni izvještaji,
- te ostale neophodne dokumentacije.

Ostvareni prihodi i rashodi navedeni u ovom izvještaju su tretirani na akrealnoj osnovi, što je princip priznavanja prihoda i rashoda kod privrednih društava.

Javno preduzeće je u Finansijskim izvještajima za 2016. godinu iskazalo sljedeće vrijednosti:

- ukupan prihod za 2016. godinu	1.338.931 KM
- prosječna vrijednost poslovne imovine (aktiva)	4.447.695 KM
- prosječan broj zaposlenih	46 zaposlenih

Na bazi iskazanih podataka, a u skladu sa članom 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u F BiH („Sl. novine FBiH“, broj 83/09) Javno preduzeće „Tržnica“ Zenica se razvrstava u grupu srednjih pravnih lica.

Ukupno ostvareni prihodi u 2016. godini iznose **1.338.931 KM**, kao što je prikazano u Tabali 2. ovog izvještaja.

S druge strane, ostvareni su rashodi u 2016. godini u iznosu od **1.306.687 KM**, kao što je prikazano u Tabeli 3. ovog izvještaja.

1. OSTVARENI PRIHODI

(Uporedba ostvarenja prihoda 2016. sa 2015. poslovnom godinom)

U toku 2016. poslovne godine ostvareni su prihodi po osnovu:

- Naplate dnevne naknade za korištenje prostornih kapaciteta i opreme,
- Zakupnine objekata s kojima preduzeće raspolaže,
- Rezervacije prodajnih mjesta i
- Ostalih aktivnosti (prodaja starog papira, davanje saglsanosti za podzakup prostora i sl.).

Detaljan pregled ostvarenih prihoda u 2016. godini i prihoda za isti period 2015. godine prikazan je u Tabeli 2. ovog izvještaja, a grafički prikaz kretanja istih je prikazan na Grafikonu 2.

Ako posmatramo ostvarene prihode u 2016. godini u odnosu na prihode iz 2015. godine, primjećujemo da su 2016. ostvareni prihodi za 57.446 KM manji u odnosu na prethodnu godinu (što procentualno predstavlja smanjenje za 4,11%).

Ukoliko posmatramo ostvarenje prihoda po grupama ostvarenih prihoda, kako je to prikazano u Tabeli 2, možemo uočiti da je smanjen prihod od zakupa poslovnih prostora i ostalih prihoda, dok je do povećanja došlo kod ostvarenja prihoda od dnevne naknade-placarine.

Prihod od zakupa poslovnih prostora je ostvaren u iznosu od 681.167 KM, što je za 72.449 KM manji prihod u odnosu na ostvarenje iz 2015. godine.

S druge strane, prihod od naplate dnevne naknade-placarine je ostvaren za 20.064 KM veći u odnosu na 2015. godinu, što predstavlja povećanje za 3,91%.

Ostali prihodi, koji obuhvataju prihode kako je navedeno u Tabeli 2 i 2a, ostvareni su, kao i prihodi od zakupa poslovnog prostora, na nižem nivou u odnosu na 2015. godinu. Ostavreni ukupni ostali prihodi iznose 124.063 KM, što predstavlja smanjenje za 5.061 KM u odnosu na ostvarenje 2015. godine.

Tabela 2: Ostvareni prihodi u 2016. godini sa uporedbom sa ostvarenim prihodima u 2015. godini

	2015.	2016.	Povećanje/ Smanjenje	%	index
Zelena pijaca-stolovi i pomoćna prodajna mjesta na Gradskoj pijaci	308.042	326.946	18.904	6,14	106
Gradska tržnica-vitrine	44.306	37.044	-7.262	-16,39	84
Pijaca rabljene robe i stočna pijaca	111.727	112.841	1.114	0,99	101
Pijaca u Blatuši	12.880	13.710	830	6,44	106
Pijaca u Crkvicama	4.398	3.823	-575	-13,07	87
Vage	13.270	12.460	-810	-6,10	94
Korištenje magacina	2.009	11.019	9.010	448,48	548
Ostalo (korištenje kolica, frižidera, WC-a i sl.)	17.005	15.858	-1.147	-6,75	93
Dnevna naknada-placarina:	513.637	533.701	20.064	3,91	104
Zgrada gradske tržnice	24.926	22.737	-2.189	-8,78	91
Poslovni prostori na platou gradske pijace, skladišta i ostali najam prostora	402.889	388.628	-14.261	-3,54	96
Boksovi	289.287	231.131	-58.156	-20,10	80
Tržni centar u Blatuši	31.295	31.275	-20	0,00	100
Poslovni prostor u Crkvicama	5.219	7.396	2.177	41,71	142
Zakupnina poslovnih prostora:	753.616	681.167	-72.449	-9,61	90
godišnja rezervacija stolova i vitrina	82.261	84.687	2.426	2,95	103
prefakturisana el. Energija i voda	31.133	27.833	-3.300	-10,60	89

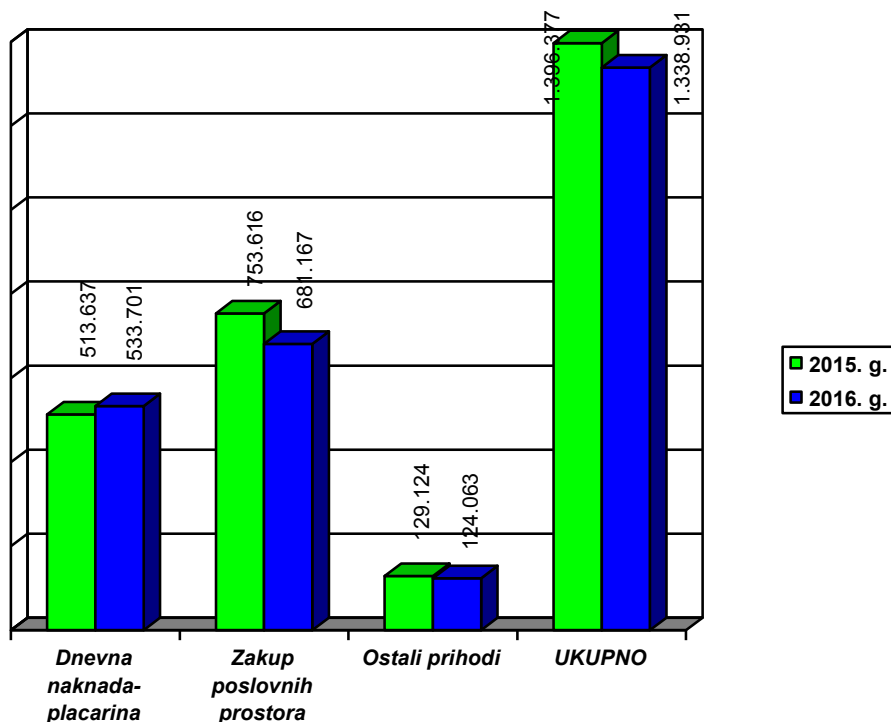
Vanredni prihodi (stari papir, takse, saglasnosti, naplaćena otpisana potraživanja, otpis obaveza prema dobavljačima, otpis ostalih obaveza, ostali materijalno neznčajnai prihodi, ostali prihodi i kamate)	15.730	11.543	-4.187	-26,62	73
Ostali prihodi:	129.124	124.063	-5.061	-3,92	96

UKUPNO: 1.396.377 1.338.931 -57.446 -4,11 96

Tabela 2a: Struktura vanrednih prihoda

	Vanredni prihodi podrazumjevaju:	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2016. godini
1.	Prihod od prodaje starog papira	6.394	5.914
2.	Prihod od kamata	9	100
3.	Prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja	560	3.590
4.	Saglasnost (podzakup)	8.034	1.496
5.	Prihod po osnovu terećenja sa sudske troškove	295	443
6.	Prihod od prodaje stalnih sredstava	438	-
UKUPNO:		15.730	11.543

Grafikon 2: Grafički prikaz ostvarenja prihoda u 2016. i 2015. godini

Povećan je prihod ostvaren kroz naplatu **dnevne naknade-placarine** u iznosu od 20.064 KM, odnosno 3,91%, u odnosu na ostvaren prihod po istom osnovu u 2015. godini.

Izrazito visok nivo potražnje za korištenjem prodajnih stolova i prodajnih mjesta na Gradskoj pijaci je rezultiralo povećanje prihoda po osnovu naplate dnevne naknade-placarine u odnosu na 2015. godinu. Povećanje prihoda po osnovu korištenja magacina je zapravo samo promjena načina na koji se pruža navedena usluga. Naime, inspekcijskim kontrolama je naloženo da se raskinu ugovori o zakupu skladišta na temelju kojih je istim fakturisan mjesečni zakup. Nakon raskida ugovora sa zakupcima, navedena usluga se pruža na način da referenti naplate za izdati skladišni prostor naplate naknadu za korištenje istog i korisniku izdaju fiskalni račun. Prema tome, prihod po osnovu korištenja skladišnog prostora nije dodatni prihod, to je prihod koji je iskazan u kategoriji dnevne naknade-placarine, a u prethodnom periodu je iskazan kao zakup poslovnog prostora.

Značajno je smanjen prihod po osnovu dnevne naknade-placarine po osnovu korištenja vitrina u gradskoj tržnici. Pojačan inspekcijski nadzor nad prodajom mesnih proizvoda, mlijeka i mliječnih proizvoda, te insistiranje na registraciji trgovaca koji se bave navedenom djelatnošću, doveli su do značajnog pada interesovanja za korištenje prodaje putem rashladnih vitrina u zgradi tržnice.

Smanjenje prihoda ostvareno na stavci iznajmljivanja vaga, te ostalim popratnim uslugama pokazuju stalno nastojanje korisnika naših usluga da umanje trošak svog poslovanja. Preduzeće je osiguralo dovoljan broj vaga u namjeri da svim korisnicima koji žele da za svoje kupce koriste ispravnu vagu to i omogući.

Pod stavkom prihoda ostvarenih na stočnoj pijaci i pijaci rabljenih roba uračunat je ukupan prihod ostvaren na toj lokaciji, uključujući i rezervaciju prodajnih mjesta. Naime, rezervacija prodajnih mjesta na pijaci rabljenih roba se vrši na mjesečnom nivou, a ne na godišnjem nivou. S toga smo, u skladu sa praksom sastavljanja i prethodnih izvještaja ovu rezervaciju iskazali u ostvarenom ukupnom prihodu na stočnoj pijaci i pijaci rabljene robe.

Na pijaci rabljenih roba je došlo do povećanja ostvarenog prihoda za 1.114 KM, odnosno za 0,99%, što je rezultat kontinuiranih aktivnosti koji se realiziraju na uređenju prodajnih mjesta na pijaci rabljene robe.

Iako je ostvaren prihod na pijaci u Crkvicama 2016. godine manji za 575 KM u odnosu na ostvarenje iz 2015. godine, važno je da je održan kontinuitet ostvarivanja prihoda na ovoj lokaciji. U proteklom periodu nije došlo do rješenja problema parkiranja vozila iz naselja Crkvice, iako smo više puta inicirali kod nadležnih organa rješavanje navedenog problema. Iz tog razloga je ovo jedan od projekata koji zaslužuju posebnu pažnju u narednom periodu.

Kada je u pitanju prihod po osnovu **zakupnine poslovnih prostora**, u odnosu na prethodnu godinu, ovaj prihod je ostvaren na znatno nižem nivou. Ostvaren je prihod za 72.449 KM, odnosno za 9,61% manji u odnosu na 2015. godinu.

Inspekcijske aktivnosti, u kojima se insistiralo na registraciji djelatnosti korisnika naših usluga, su za posljedicu imale izrazito smanjenje potražnje za poslovnim prostorima na Gradskoj pijaci. Ovaj efekat se naročito osjetio u dijelu korisnika boksova, jedan dio korisnika je odustao od ugovora o zakupu, tako da je broj slobodnih boksova rastao iz dana u dan, što se nije desilo od stavljanja istih u funkciju.

S druge strane, zakupci koji su se odlučili da idu u proces registracije izašli su sa zahtjevom da im se definiraju novi, povoljniji uslovi korištenja boksova.

Menadžment, zajedno sa Nadzornim odborom i Osnivačem je, uvažavajući potrebe i mogućnosti Preduzeća, definirao povoljniju cijenu korištenja boksova za registrirane korisnike, koja je donesena za 2016. godinu s namjerom da se na kraju godine efekat iste analizira i odrede uslovi pod kojima će se izdavati boksovi u narednom periodu. To je razlog zbog kojeg je prihod od izdavanja boksova u zakup smanjen za 58.156 KM u odnosu na 2015. godinu.

U dijelu poslovnih prostora na Gradskoj pijaci, smanjenje prihoda od 14.261 KM je prevashodno rezultat raskida ugovora za korištenje skladišnog prostora. Međutim, efekat nije negativan, jer je ostvareno povećanje dijela prihoda od dnevne naknade što je u prethodnom dijelu objašnjeno.

Menadžment je, kao i u prethodnom periodu, realizirao aktivnosti koje su između ostalog obezbjedile ostvarenje pozitivnog rezultata poslovanja Preduzeća i to:

- Prva aktivnost je brzo i blagovremeno udovoljenje zahtjevima zainteresiranih korisnika naših usluga, shodno kapacitetima s kojima Preduzeće raspolaže. Bez obzira da li se radi o prodajnom ili skladišnom prostoru;
- Druga aktivnost se ogleda u nastojanju da se spajanjem boksova pod povoljnijim uslovima stave u funkciju boksovi za koje ne postoje zainteresirani korisnici;
- Treća aktivnost se ogleda u insistiranju na plaćanju korištenja otvorene površine koju zakupci naših poslovnih prostora koriste ispred i oko prostora.

Prihodi razvrstani u kategoriju **ostalih prihoda** u 2016. godini su ostvareni za 5.061 KM, odnosno 3,92% manji u odnosu na 2015. godinu.

Za potrebe detaljnog razmatranja ostvarenih prihoda po navedenom osnovu sačinjena je i Tabela 2a koja prikazuje strukturu vanrednih prihoda.

Rast prihoda na stavci ostalih prihoda primjećujemo na ostvarenim prihodima po osnovu godišnje rezervacije stolova i vitrina.

Smanjeni su prihodi od prefakturisane električne energije i vode. Kada je u pitanju prefakturisana električna energija i voda, potrebno je naglasiti da navedeni prihodi imaju svoju kontra stavku na stavci rashoda, tako da ne utječu na konačno ostvareni finansijski rezultat.

Posmatrajući strukturu vanrednih prihoda, prikazanu u tabeli 2a, uočavamo da je došlo do smanjenja prihoda po ovom osnovu za 4.187 KM, odnosno za 26,62%.

Ostvaren je manji prihod od prodaje starog papira i prihod po osnovu saglasnosti na prenos ugovora i izdavanja prostora u podzakup. Preduzeće, pod imperativom registracije djelatnosti od strane korisnika odustalo od naplate po osnovu prenosa ugovora i podzakupa.

2. OSTVARENI RASHODI**(Uporedba ostvarenja rashoda 2016. sa 2015. poslovnom godinom)**

U 2016. godini preduzeće je ostvarilo ukupne rashode u iznosu od **1.306.687 KM**, što predstavlja smanjenje ukupno ostvarenih rashoda u odnosu na 2015. godinu za 54.750 KM, odnosno za 4,02 %.

Detaljan prikaz ostvarenih rashoda u 2016. i 2015. godini, sa prikazom povećanja, odnosno smanjenja svake stavke pojedinačno, nalazi se u Tabeli 3, dok je grafički prikaz kretanja istih prikazan na Grafikonu 3 koji slijede.

Tabela 3: Ostvareni rashodi u 2016. godini sa uporedbom sa ostvarenim rashodima u 2015. godini

R.br	Opis	Ostvareno u 2015. godini	Ostvareno u 2016. godini	Povećanje/ Smanjenje rashoda u apsolutnom iznosu (4-3)	Povećanje/ Smanjenje	Index (4:3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	MATERIJALNI TROŠKOVI	60.527	58.463	-2.064	-3,41%	97
•	mater.za tekuće održ. stal. sreds.	2.251	3.231	980	43,54%	144
•	kancelarijski materijal	4.796	4.866	70	1,45%	101
•	mater.za održ. čistoće	3.982	4.065	83	2,08%	102
•	el.energija	46.930	43.320	-3.610	-7,69	92
•	ostala energija-plin	16	0	-16	-100,00%	0
•	gorivo-benzin	1.927	1.948	21	1,09%	101
•	sitan inventar	625	656	31	4,96%	105
•	HTZ oprema	0	377	377	-	-
%2.	AMORTIZACIJA	144.859	140.751	-4.108	2,83%	97
•	amortizacija građ. objekata	128.369	128.863	494	0,38%	100
•	amortizacija opreme	16.490	11.888	-4.602	27,91%	72
3.	TROŠKOVI ZAPOSLENIH	971.822	923.335	-48.487	-4,98%	95
•	neto plaće	480.741	458.479	-22.262	-4,63%	95
•	porez na dohodak	20.560	19.592	-968	-4,71%	95
•	doprinosi iz plaća 31%	225.305	214.900	-10.405	-4,62%	95
•	doprinosi na plaće 10,5%	76.589	74.409	-2.180	-2,84%	97
•	topli obrok	107.393	97.269	-10.124	-9,43%	91
•	prevoz-javni prevoz	5.306	4.649	-657	-12,38%	88
•	prevoz-privatno auto	4.645	4.370	-275	-5,92%	94
•	regres	39.043	38.318	-725	-1,86%	98

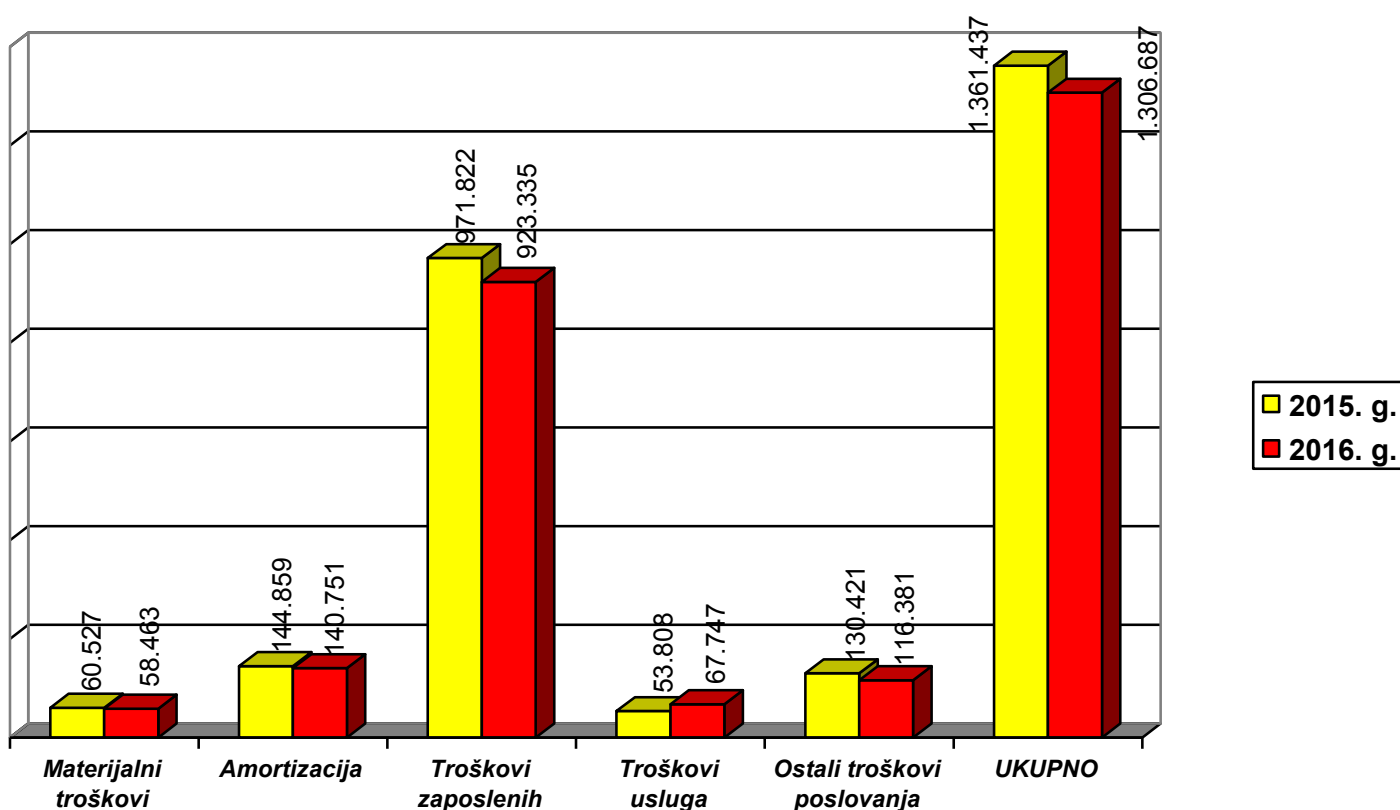
•	otpremna za odlazak u penziju zaposlenika	3.039	6.787	3.748	123,33%	223
•	ostali troškovi zaposlenih	3.950	3.630	-320	-8,10%	92
•	novčana pomoć u slučaju smrti	3.347	0	-3.347	-100,00%	0
•	kotizacija za seminare	1.904	932	-972	-51,05%	49

4.	TROŠKOVI USLUGA	53.808	67.747	13.939	25,91%	126
•	usluge održavanja građevina	832	1.206	374	44,95%	145
•	usluge održavanja opreme	9.239	10.872	1.633	17,67%	118
•	troškovi zakupa	881	840	-41	-4,65%	95
•	reklama i sponzorstvo	6.574	11.273	4.699	71,48%	171
•	utrošak vode i usluge VIK-a	9.636	9.052	-584	-6,06%	94
•	odvoz smeća	16.200	19.612	3.412	21,06%	121
•	dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija	1.805	2.100	295	16,34%	116
•	tehnički pregled vozila	241	252	11	4,56%	105
•	troškovi fotokopiranja, uvjerenja, notara	23	1.485	1.462	-	-
•	računovodstvene usluge	210	210	0	0,00%	100
•	revizorske usluge	2.650	4.600	1.950	73,58%	174
•	premija osiguranja	304	304	0	0,00%	100
•	platni promet	1.915	1.824	-91	-4,75%	-95
•	poštanske usluge	381	417	36	9,45%	109
•	telefonske usluge	1.929	2.576	647	33,54%	134
•	usluge interneta	326	476	150	46,01%	146
•	usluge fiskalizacije	662	648	-14	-2,11%	98

5.	OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA	130.421	116.381	-14.040	-10,77	89
•	službena putovanja	200	205	5	2,50%	103
•	troškovi NO-a	17.397	16.194	-1.203	-6,91%	93
•	ugov. o povr. posl. i ugovor o djelu.	9.254	3.005	-6.249	-67,53%	33
•	troškovi reprezentacije	5.488	2.326	-3.162	-57,62%	42
•	porez na vozila i ostalu imovinu	1.338	1.338	0	0,00%	100
•	naknada za zaštitu od nesreća	2.480	2.413	-67	-2,70%	97
•	porez za zaštitu od nesreća-ostalo	39	12	-27	-69,23%	31
•	opća vodna naknada	2.480	2.413	-67	-2,70%	97
•	opća vodna naknada-ostalo	39	12	-27	-69,23%	31
•	naknada za šume	24	22	-2	-8,33%	92
•	naknada za vatrogastvo	514	514	0	0,00%	100
•	taksa na istaknutu firmu	1.960	2.440	480	24,49%	124
•	KGZ	44.980	44.980	0	0,00%	100
•	administrativne takse	142	106	-36	-25,35%	75
•	sudske takse	1.329	1.697	368	27,69%	128
•	članarina turističkoj zajednici	698	240	-458	-65,62%	34
•	troškovi osiguranja-STRUČNO USAVRŠAVANJE/VOLONTIRANJE	4.149	990	-3.159	-76,14%	24
•	troškovi toplog obroka-STRUČNO USAVRŠAVANJE/VOLONTIRANJE	9.004	7.137	-1.867	-20,74%	79
•	oglašavanje, javni oglasi i pozivi, čestitke	1.819	1.462	-357	-19,63%	80
•	troškovi preplate na stručna i sl. Izdanja	573	573	0	0,00%	100
•	pretplata na neslužbene novine	799	533	-266	-33,29%	67
•	ostali troškovi poslovanja	90	0	-90	-100,00%	0
•	troškovi komunalijade-sindikata	1.772	2.400	628	35,44%	135

•	kamate	2.010	0	-2.010	-100,00%	0
•	zatezne kamate	33	1.442	1.409	-	-
•	otpis nenaplaćenih potraživanja od kupaca	17.577	9.052	-8.525	-48,50%	51
•	troškovi sudskih postupaka	55	1.700	1.645	-	-
•	novčane kazne	500	520	20	4,00%	104
•	ostali rashodi-stari papir	3.197	2.957	-240	-7,51%	92
•	ostali mater.neznačajni rashodi iz ranijih perioda	481	9.708	9.227	-	-
	UKUPNO:	1.361.437	1.306.687	-54.760	-4,02%	96

Grafikon 3: Grafički prikaz ostvarenih rashoda u 2016. i 2015. godini

Ukoliko posmatramo rashode grupisane kako je to prikazano u Tabeli 3 i Grafikonu 3, primjećujemo da je došlo do smanjenja ukupnih rashoda poslovanja u 2016. godini iz razloga smanjenja rashoda po osnovu **materijalnih troškova, amortizacije, troškova zaposlenih i ostalih troškova poslovanja**, dok su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni neznatno veći rashodi po osnovu **troškova usluga**. Kretanje rashoda po grupama, kako je to navedeno, ćemo posmatrati u dijelu koji slijedi.

-Materijalni troškovi

Ukupno ostvarenje rashoda u kategoriji materijalnih troškova u 2016. godini je manje u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini za 2.064 KM, odnosno 3,41% i iznosi 58.463 KM.

Posmatrajući strukturu materijalnih troškova, uočavamo značajnije povećanje ostvarenih rashoda u 2016. godini na stavkama materijala za tekuće održavanje stalnih sredstava i HTZ opreme, dok je značajno smanjen rashod električne energije.

Kretanje rashoda po osnovu materijalnih troškova pokazuje pristup poslovanju u kojem je menadžment izrazito osjetljiv prema troškovima.

Kada je u pitanju smanjenje rashoda u dijelu materijalnih troškova koji se odnose na stavku električne energije, potrebno je obrazložiti ovu stavku na način da je rashod smanjen za 3.610 KM, dok je prihod po osnovu prefakturisane električne energije smanjen za 2.953 KM. Analizirajući navedeno smanjenje, možemo doći do zaključka da je u konačnici došlo do smanjenja stvarno utrošene električne energije za redovno poslovanje u iznosu od 657KM, dok preostali rashod po osnovu električne energije koju prefakturišemo korisnicima naših usluga ima svoju stavku prihoda po navedenom osnovu i kao takav ne utiče na konačno ostvaren poslovni rezultat.

-Troškovi amortizacije

Ukupno ostvaren rashod po osnovu amortizacije stalnih sredstava u odnosu na 2015. godinu je manji za 4.108 KM, odnosno za 2,83%. Do smanjenja rashoda po osnovu amortizacije je došlo usljed smanjenja na stavci amortizacije opreme za stalna sredstva koja su u proteklom periodu amortizovana.

-Troškovi zaposlenih

Rashodi označeni kao „troškovi zaposlenih“, kako je to prikazano u Tabeli 3 i na Grafikanu 3, su ostvareni u manjem iznosu u odnosu na 2015. godinu za 48.487 KM, odnosno za 4,98%.

Značajno je napomenuti da su smanjeni rashodi na stavkama troškova zaposlenih koje se odnose na redovne isplate plaća. Osnovni razlog spomenutog smanjenja jeste odsustvo zaposlenika po osnovu bolovanja. Menadžment je navedeni nedostatak nastojao nadomjestiti preraspodjelom radnika, tako da nisu realizirana nova zapošljavanja usljed nastale situacije.

Važno je naglasiti da se odlazak dva zaposlenika u penziju desio u decembru mjesecu, što je rezultiralo troškove po osnovu otpremnine. S toga, efekat istog nije došao do izražaja u 2016. godini.

-Troškovi usluga

Ostvareno je povećanje rashoda po osnovu usluga, što je ujedno jedina grupa rashoda po osnovu koje je došlo do povećanja. Ističemo povećanje po osnovu održavanja opreme u iznosu od 1.633 KM kao rezultat sve veće dotrajalosti opreme kojom Preduzeće raspolaže.

Povećan je rashod po osnovu reklame i sponzorstva za iznos od 4.699 KM, kao rezultat kontinuirane aktivnosti, kroz koju se nastoji putem kulturnih i sportskih događaja promovisati Preduzeće i postići društvenu angažiranost.

Povećan je rashod po osnovu odvoza smeća za iznos od 3.412 KM iz razloga ugovornih obaveza za usluge odvoza smeća sa pijace rabljene robe koje do sada nismo imali.

Povećani su rashodi po osnovu angažmana notara usljed provođenja aktivnosti na preregistraciji Preduzeća, dok su rashodi po osnovu revizorskih usluga povećani usljed primjene obavezne tarife za revizorske usluge i dodatne revizije kapitala za potrebe preregistracije Preduzeća.

-Ostali troškovi poslovanja

Ostvareni rashodi po osnovu ostalih troškova poslovanja su u 2016. godini manji u odnosu na ostvarene u 2015. godini za 14.040 KM, odnosno za 10,77%.

U ovoj grupi troškova, značajno su smanjeni troškovi na stavkama kako je to prikazana u Tabeli 3. Posebno ističemo smanjenje troškova po osnovu angažmana po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima i po osnovu angažmana lica na stručnom angažmanu/volontiranju.

Značajno su smanjeni i troškovi reprezentacije.

Značajnije povećanje rashoda po navedenom osnovu je ostvareno u dijelu rashoda iz ranijih perioda, kao rezultat sudskog spora sa jednom bivšom zaposlenicom JP „TRŽNICA“ Zenica.

III OSTVARENA DOBIT

Na temelju ostvarenih prihoda i rashoda u 2016. godini ostvarena je bruto dobit u iznosu **32.244 KM**. U odnosu na ostvarenu bruto dobit iz 2015. godine, koja je iznosila 34.940 KM, došlo je do smanjenja ostvarene bruto dobiti u apsolutnom iznosu od 2.696 KM, odnosno za 7,72 %.

Po obračunu poreza na dobit, preostali dio neto dobiti će biti evidentiran na poziciji akumulirane dobiti, a sve do donošenja konačne odluke o raspodjeli dobiti. Konačnu odluku, u skladu sa zakonskim propisima i aktima preduzeća, po preporuci Uprave, a pošto saglasnost na prijedlog potvrdi Nadzorni odbor, će donijeti Skupština preduzeća.

IV INVESTICIONE AKTIVNOSTI

U toku 2016. godine vođene su aktivnosti na nabavci i stavljanju u funkciju stalnih sredstava. Investicione aktivnosti realizirane u 2016. godini, sa iznosima pojedinačnih nabavki navedene su u Tabeli 4 ovog izvještaja.

Tabela 4: Pregled aktivnosti u 2016. godini

R.br.	OPIS	Vrijednost (u KM)
	Investicija realizirana nabavkom od dobavljača i vlastitim radom	
1.	Telefon PLANET POE IP VIP	34,16
2.	Kolica za karton	170,00
3.	Videonadzor (snimač + 8 kamera)	4.433,50
4.	Rashladni ormar SRF-601ap	240,00
5.	Frižider FAVORIT L-265 (2kom)	596,58
6.	Frižider INDESIT SIAA 12	494,87
7.	Kancelarijski namještaj	1.126,50
8.	Laptop ASUS X540LA-XX764D	640,15
9.	Vrata-aluminijska	1.000,00
10.	Uređenje kancelarijskog prostora	3.660,83
11.	Stolarija-stijena na objektu TP2	4.276,34
12.	Uređaj za hlađenje-motor	500,00
13.	Interna brojila na boksovima (40 kom)	2.506,88
	UKUPNO:	19.679,81

	Investicije realizirane kroz priznata ulaganja	
1.	Priznato ulaganje na objektu A22 za izvedene radove na uređenju objekta	100,00
2.	Priznato ulaganje na objektu BOKS 62 za izvedene radove na uređenju objekta	307,00
3.	Priznato ulaganje na objektu A21 za izvedene radove na uređenju objekta	800,00
4.	Priznato ulaganje na objektu B14 za izvedene radove na uređenju objekta	150,00
5.	Priznato ulaganje na objektu B16 za izvedene radove na uređenju objekta	250,00

6.	Priznato ulaganje na objektu BOKS 65 za izvedene radove na uređenju objekta	70,00
7.	Priznato ulaganje na objektu B5/6 za izvedene radove na uređenju objekta	4.785,00
8.	Priznato ulaganje na objektu B1 za izvedene radove na uređenju objekta	107,99
9.	Priznato ulaganje na objektu B19/20 za izvedene radove na uređenju objekta	5.089,50
10.	Priznato ulaganje na objektu U BLATUŠI za izvedene radove na uređenju objekta	2.325,70
11.	Priznato ulaganje na objektu B10 za izvedene radove na uređenju objekta	363,00
UKUPNO:		14.348,19

-investicija u toku-		
1.	Materijal za izgradnju skele	316,00
UKUPNO:		316,00

SVEUKUPNO: **34.344**

V OSTALE AKTIVNOSTI

Osim uobičajnih poslovnih aktivnosti, poseban akcenat i dodatni naponi se, kao i u prethodnom periodu, čine kako bi se naplatila potraživanja koja preduzeća ostvaruje, te kako bi se uredno i na vrijeme izmirile obaveze (kako obaveza prema dobavljačima, tako i sve druge obaveze).

Naplata **potraživanja od kupaca** je vrlo značajna aktivnost kojom obezbjeđujemo kontinuiranu likvidnost našeg poslovanja.

U 2016. godini održan je visok nivo naplate potraživanja. Ukoliko posmatramo iznos mjesečno ostvarenog potraživanja i naplate potraživanja, u 2016. godini je ostvaren nivo naplate potraživanja od 98,35%.

Redovno se, dnevno i mjesečno, sprovode aktivnosti na realizaciji usmenih i pisмениh opomena dužnika.

Naravno, kao i u prethodnom periodu, naročit problem predstavlja naplata starih potraživanja i dijela tekućih potraživanja koja ne budu naplaćena u tekućem periodu. Najveći problem predstavlja neefikasnost suda, te primjena Zakona o izvršnom postupku koji je našu poziciju u sporu sa dužnicima znatno otežao. Na drugoj strani, izloženi smo problemu koji se ogleda u činjenici da su korisnici naših usluga većinom fizička lica. U proteklom periodu su pojačane aktivnosti na utuženju korisnika naših usluga koji ostvare dugovanje, bilo da se radi o onim korisnicima s kojima je raskinut ugovor, bilo da se radi o korisnicima koji su još u ugovornom odnosu.

Ipak, sa svim zakupcima koji ostvare značajnije dugovanje, ili su isto ostvarili u ranijem periodu, nastoji se sporazumom definirati dinamika i način izmirenja duga, kako bi se izbjegao sudski spor, a bez obaveze plaćanja zateznih kamata.

Na ukupno poslovanje značajno su utjecale inspekcijske aktivnosti koje su sprovedene kako kod korisnika naših usluga, tako i u JP Tržnica Zenica. Naime, insistirano je na obavezi registracije djelatnosti zakupaca koji rade u poslovnim prostorima na pijaci. Sve navedeno je dovelo da značajnog odustanka od korištenja prostor, kao i umanjenu naplatu. JP Tržnica je aktivno učestvovalo u navedenim aktivnostima svjesni da se pitanje registracije korisnika naših usluga može riješiti isključivo aktivnim djelovanjem i učešćem svih ovlaštenih i odgovornih organa i institucija.

Osim napora na naplati potraživanja, svakodnevno se sprovode aktivnosti kontrole i unapređenja dnevne naplate pruženih usluga.

Preduzeće redovno i uredno izmiruje **obaveze** prema dobavljačima.

Navedene obaveze se odnose kako na obaveze prema dobavljačima-davaocima usluga, tako i na obaveze prema zakupcima-korisnicima naših usluga.

Posebna pažnja je posvećena izmirenju obaveze prema JP za prostorno planiranje i uređenje grada, a koja se odnosi na KGZ. Naime, i u 2016. godini su kontinuirano vršene uplate na ime izmirenja obaveze prema KGZ-u, te je po tom osnovu ukupno uplaćeno 65.959,92 KM.

Izmirene su i ukupne obaveze po osnovu PDV-a za 2016. godinu u iznosu od 203.995 KM.

Dio obaveza koje predstavljaju obaveze prema zakupcima naših usluga koje se odnose na obaveze iz priznatih ulaganja u poslovne objekte izmiruju se na uobičajan način tako što se iste kompenziraju sa potraživanjima ostvarenim po osnovu izdavanja poslovnog prostora.

Uredno i na vrijeme se izmiruju obaveze prema zaposlenim, kao i porezi i doprinosi po svim osnovama.

VI IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA

U izvještajnom periodu direktor preduzeća (od 26.06.2016.god. u funkciji v.d. direktora po Odluci Nadzornog odbora preduzeća),u saradnji sa zaposlenicima preduzeća,i aktivno učešće Nadzornog odbora planirao je i provodio radnje i aktivnosti na obezbjeđenju svih potrebnih uslova za obavljanje registrovane djelatnosti preduzeća koja se provodi u svim segmentima rada.To se prije svega odnosi na stvaranje kvalitetnih uslova i modernih kapaciteta za korisnike usluga i zakupce preduzeća kao i same građane kupce.Vršene su potrebne radnje na sanaciji i modernizaciji postojećih kapaciteta kao i iznalaženju novih aktivnosti.

U isto vrijeme vršena je i modernizacija opreme i stvaranje boljih uslova za rad zaposlenika preduzeća.

Posebna pažnja je posvećena planiranju, sprovođenju i kontroli ostvarenja prihoda preduzeća po svim osnovama kao i ušteta na rashodima na koje je preduzeće

moglo uticati. Konstantno su davani potrebni nalozi i rukovodiocima i zaposlenicima, neposrednim izvršiocima u cilju što dosljednije naplate svih prihoda preduzeća. Aktivno su provođene sve potrebne radnje na stavljanju u funkciju i iskorištenost svih kapaciteta a posebno poslovnih prostora i prodajnih tezgi te ostvarenje prihoda po osnovu izdavanja istih.

Blagovremeno su prema Nadzornom odobru i osnivaču preduzeća upućivani prijedlozi za smanjenje visina mjesečnih zakupnina za prostore koji nisu u funkciji a sve u cilju korištenja istih kao i omogućavanju uslova i kapaciteta za skladištenje roba. Redovno su vršene kontrole kako na ostvarenju prihoda tako i na samim rashodima te planirane i provođene radnje po ovom osnovu. Kroz tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje o poslovanju preduzeća pratila se dinamika po ovim stavkama te blagovremeno planirale potrebne radnje i mjere. U izvještajnom periodu, kao i u ranijem periodu, kroz redovne sastanke ostvarivana je dobra i konstruktivna saradnja sa osnivačem preduzeća i resornim službama po svim pitanjima iz djelokruga rada preduzeća kao i drugim organima i institucijama. Dolaskom novog Gradonačelnika, u funkciji Skupštine preduzeća (u posljednjem kvartalu 2016. god.), došlo je do poremećaja saradnje preduzeća sa Skupštinom a zbog stavova i inicijativa Skupštine za smanjenje visina usluga preduzeća mimo propisanih procedura. Sve ovo, za posljedicu je, i u izvještajnom periodu a što se odražava i trenutno, imalo poteškoće u poslovanju preduzeća koje se ogledaju u narušenim poslovnim odnosima sa korisnicima, smanjenju prihoda i nemogućnosti uredne naplate kao i obavljanja registrovane djelatnosti.

Uredno su izmirivane sve obaveze preduzeća koje proizilaze iz poslovanja, prije svega obaveze prema nadležnim organima i institucijama (porezi, doprinosi i sl.), osnivaču preduzeća (naknada po osnovu KGZ i drugo), zaposlenicima preduzeća (plate i druga primanja iz radnog odnosa) kao i drugim dobavljačima usluga i bankama (uredno servisirane obaveze).

Pored redovnih aktivnosti iz djelokruga poslovanja preduzeće je vodilo i aktivnosti u ostvarenju društvene funkcije i uloge, te pružanju pomoći raznim korisnicima. I u izvještajnom periodu preduzeće je angažovalo i omogućilo da dva lica VSS sprema izvrše stručno osposobljavanje za samostalan rad.

Pružane su pomoći raznim sportskim, kulturnim i dr. organizacijama te u isto vrijeme vršilo reklamiranje preduzeća.

Direktor preduzeća je usmjeravao i provodio aktivnosti na unapređenju međuljudskih odnosa u preduzeću, kao i poslovnih odnosa sa korisnicima usluga i zakupcima te samim građanima. Konstantno su planirane i realizovane radnje na stvaranju što povoljnijih uslova u preduzeću, poboljšanju radne i tehnološke discipline, opremljenosti preduzeća, osposobljenosti i stručne sposobnosti zaposlenika te zaštiti i osiguranju imovine preduzeća.

Sve aktivnosti rađene su u skladu sa zakonskim propisima i aktima preduzeća, uz aktivno učešće i podršku Nadzornog odbora preduzeća te samog osnivača preduzeća i resornih službi. Ostvareni pokazatelji iz finansijskih izvještaja kao i svi pokazatelji o obavljanju registrovane djelatnosti na pružanju usluga, modernog i funkcionalnog izgleda svih kapaciteta kojima gazduje preduzeće rezultat su, između ostalog, aktivnosti i preduzetih radnji direktora preduzeća na rukovođenju i upravljanju.

VII IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA

Nadzorni odbor preduzeća imenovan Rješenjem Gradonačelnika Zenice br.02-14-22657-6/12 od 03.12.2012.god,u izvještajnom periodu je obavljao aktivnosti u okviru svojih ingerencija propisanih zakonskim odredbama,Statutom preduzeća i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora.U ovom periodu održano je šest redovnih i tri vandredne sjednica Nadzornog odbora,na kojima je razmatrano i odlučivano o svim bitnim pitanjima od interesa za preduzeće te usvajani interni akti preduzeća i vršene izmjene i dopune postojećih.

Nadzorni odbor je redovno pratio finansijsko poslovanje preduzeća putem redovnog informisanja na sjednicama Nadzornog odbora, izvještaja o poslovanju (periodičnih i godišnjih),izvještaja,planova i dr.akata koji su vezani za finansijsku problematiku,te davao potrebne sugestije i preporuke direktoru i stručnim službama preduzeća.

Nadzorni odbor je i direktno učestvovao i usvajao potrebne odluke za realizaciju projekata modernizacije i proširenja kapaciteta preduzeća, adaptaciji i sanaciji,a sve u cilju stvaranja što boljih uslova za obavljanje djelatnosti kako samog preduzeća tako i njegovih korisnika usluga.Nadzorni odbor je odlučivao o pitanjima koja su kao rezultat imala povećanje prihoda preduzeća(prihvatanje ili predlaganje mjera na stavljanju u funkciju neiskorištenih kapaciteta ili promjeni namjene istih),usvajanju odluka kojim se regulišu pitanja i procedure naplate dodatnih izvora prihoda kao i opravdanom povećanju visina naknada za usluge preduzeća.

Na sjednicama Nadzornog odbora isti je razmatrao i odlučivao o zahtjevima zakupaca i drugih korisnika usluga te sugerisao potrebne radnje na realizaciji istih vodeći računa o zaštiti interesa kako samog preduzeća tako i podnosioca zahtjeva a u duhu zakonskih propisa i dobre poslovne saradnje.Svojim odlukama odobravao je novčane pomoći raznim sportskim,kulturnim i drugim organizacijama i udruženjima vodeći računa o svrsishodnosti odobrene pomoći,interesima i finansijskim mogućnostima preduzeća.

Na svim sjednicama i po svim pitanjima zauzimani su određeni stavovi,donošene potrebne odluke te davane sugestije za postupanje direktoru i stručnim službama te vršena kontrola realizacije putem pismenih i usmenih informacija preduzeća.

Nadzorni odbor je odobravao i podržavao aktivnosti preduzeća na ostvarenju i društveno korisne uloge i funkcije,te pružanju raznih vidova pomoći široj društvenoj zajednici i pojedincima.Odobravano je učešće preduzeća u programima osposobljavanja i stručnog usavršavanja nezaposlenih lica te pružanja pomoći učenicima srednjih škola.

U izvještajnom periodu Nadzorni odbor je, u saradnji sa Upravom i stručnim službama preduzeća, proveo postupak Javnog konkursa za izbor i imenovanje direktora preduzeća u narednom četverogodišnjem mandatu. Na pravosnažnu odluku Nadzornog odbora o izboru kandidata za direktora preduzeća Skupština preduzeća nije dala potrebnu saglasnost.

Svim svojim aktivnostima a u okviru propisanih ingerencija te aktivnim i neposrednim učešćem Nadzorni odbor je dao veliki doprinos u postignutim rezultatima u poslovanju preduzeća i realizaciji registrovane djelatnosti kao i mjerama na

unapređenju i stvaranju što povoljnijih uslova za obavljanje djelatnosti kako samog preduzeća tako i korisnika usluga.

Na osnovu objektivnog stanja u preduzeću, postignutih rezultata, finansijskog izvještaja u poslovanju za 2016. godinu, profesionalnog i poslovnog odnosa kako sa Nadzornim odborom, zaposlenicima, korisnicima usluga preduzeća i građanima, te drugim organima, institucijama i udruženjima, dobrih međuljudskih odnosa u preduzeću te ostvarene funkcije preduzeća, Nadzorni odbor rad i provedene aktivnosti direktora ocjenjuje veoma uspješno.

JP "Tržnica" Zenica

v.d. Direktor: Ferid Kavazović